

YTTRANDE
2017-06-21

Dnr O 4-2017

Institution som begärt yttrande

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Bakgrund

Stockholms universitet har i skrivelse som inkom den 24 april 2017 begärt yttrande från Expertgruppen för oredlighet i forskning.

Den 12 oktober 2016 inkom till Etiska rådet vid Stockholms universitet en anmälan från dekanus vid juridiska fakulteten om misstänkt vetenskaplig oredlighet alternativt oredlighet i forskning gentemot docent [REDACTED], universitetslektor i offentlig rätt vid Juridiska institutionen. Enligt anmälan har [REDACTED] i samband med en ansökan om medelstillsdelning vid Konkurrensverket (KKV) för ett forskningsprojekt, använt sig av en projektbeskrivning som huvudsakligen skrivits av [REDACTED] inför [REDACTED] ansökan till forskarutbildningen vid Juridiska fakulteten med [REDACTED] som tilltänkt handledare. [REDACTED] hade vid tidpunkten för [REDACTED] ansökan om anslag till KKV inte kännedom om att [REDACTED] för detta syfte använde sig av den projektbeskrivning som [REDACTED] i huvudsak skrivit.

Stockholms universitets etiska råd har den 6 februari 2017 beslutat att det föreligger oredlighet i forskning i ärendet och lämnade ärendet till rektor för beslut. [REDACTED] gavs möjlighet att yttra sig över Etiska rådets beslut till rektor innan beslut i ärendet skulle fattas. [REDACTED] inkom med yttrande den 1 april 2017. I detta yttrande begär hon att rektor inhämtar yttrande från Expertgruppen.

[REDACTED] har beretts tillfälle till och därefter inkommit med komplettering i ärendet. Denna har i allt väsentligt bestått i e-postmeddelanden från [REDACTED] till [REDACTED] samt vissa utdrag i ändringsförslag till [REDACTED] projektansökan.

Expertgruppen har från Stockholms universitet begärt och fått samtlig epostkommunikation mellan [REDACTED] och [REDACTED]

Expertgruppens bedömning

Oredlighet i forskning kan endast aktualiseras om det som kan betraktas som oredlighet har förekommit inom ramen för forskning. Det saknas en allmänt vedertagen definition som på ett tydligt och avgränsande sätt bestämmer vad som är och vad som inte är forskning. I lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor definieras forskning som "vetenskapligt experimentellt eller teoretiskt arbete för att inhämta ny kunskap och utvecklingsarbete på vetenskaplig grund". Enligt allmänt vedertagna principer omfattar oredlighetsbegreppet såväl planering som genomförande och publicering av forskning. En projektbeskrivning som det här är fråga om, vilken ligger till grund för en ansökan om projektbidrag till forskning, är således en del av forskningsprojektet. Enligt gängse forskningsetiska grundsatser, bl.a. uttryckt i Medicinska forskningsrådet tidigare definition, avses med fusk och ohederlighet inom forskningen bl.a. stöld eller plagiering av data, t.ex. hypoteser eller metoder från annan forskares manuskript, ansökningshandling eller publikation utan angivande av källa. Det råder enligt Expertgruppen inget tvivel om att ifrågakvarande projektbeskrivning är att betrakta som forskning.

██████████ har i sitt yttrande till Stockholms universitet anfört att Expertgruppen i yttrande O 10-2016 anger att återanvändande av en text som använts i ansökningsmedel av en av forskarna i en ny ansökan utan övriga forskares tillstånd inte ska anses som oredlighet i forskning. Expertgruppen betonar att omständigheterna i det ärendet inte är jämförbara med de som återfinns i detta ärende. Den anklagade forskaren hade i det förra ärendet t.ex. en avsevärt större roll i författandet av den återanvända texten. Ansökan gällde i det fallet också forskningsmedel som avsågs komma hela forskningsgruppen till del.

Det är visat i ärendet att den projektbeskrivning, som ██████████ hävdar har reviderats av henne, i allt väsentligt är identisk med den text som skrivits av ██████████ och ██████████ gemensamt. De ändringar som gjorts av ██████████ är i allt väsentligt av redaktionell karaktär. ██████████ har inte heller angett ██████████ som källa eller i övrigt hänvisat till henne och ██████████ har inte heller tillfrågats av ██████████ om tillåtelse att använda texten. ██████████ har hävdat att projektbeskrivningen bygger på hennes idéer och, som det får förstås, att hon därmed ägt rätt att använda sig av texten utan att ens ange ██████████ som källa. Även om ██████████ har stått för merparten av idéerna bakom texten i projektbeskrivningen så är texten som nämnts ovan i det närmaste identisk med den ursprungliga texten. Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i ärendet finner Expertgruppen att ██████████ gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Ärendet är därmed slutbehandlat från Expertgruppens sida.

Detta yttrande har beslutats av Lena Berke, ordförande, Lars Gustafsson, Elisabeth Rachlew, Ulrik Ringborg och Göran Sandberg. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har dessutom närvarat ersättarna Jerry Eriksson, Christina Moberg, Holger Luthman och Karin Sporre, kanslichefen Jörgen Svidén samt administrativa sekreteraren Eva Kaaman Modig. Ledamoten Aleksander Giwercman och ersättare Björn Peterson har tecknat skiljaktig mening (se bilaga).

För Expertgruppen för oredlighet i forskning

Lena Berke

Aleksander Giwercman
Björn Petersson

BILAGA TILL YTTRANDE
Dnr O 4-2017 2017-06-21

Skiljaktig mening

Undertecknade tecknar skiljaktig mening med avseende på expertgruppens yttrande i ärendet O 4-2017 från 2017-06-21 med följande motivering:

██████ förtjänar allvarlig kritik för att hon återanvänt ██████ text utan att tillfråga ██████, hänvisa till henne eller ange henne som källa. Förfarandet är uppenbart oetiskt gentemot ██████ och ett brott mot god forskningssed, oavsett i vilken utsträckning ██████ text inspirerats av ██████ och ██████ tidigare arbeten.

Det är däremot tveksamt om ██████ agerande kan betecknas som vetenskaplig oredlighet i den bemärkelse som Vetenskapsrådet och SUHF för närvarande tillämpar. ██████ ingav den identiska ansökan till den anslagsgivare som tidigare mottagit ansökan i ██████ namn, efter att ha konfererat öppet med anslagsgivaren om situationen, och det måste ha stått klart för ██████ att anslagsgivaren skulle identifiera likheten. Det har inte hävdats eller visats att ██████ försökt ge sken av att texten nu författats av henne ensam, eller försökt ge en falsk bild av sina egna insatser.

Vi menar därför att ██████ gjort sig skyldig till brott mot god forskningssed men inte till oredlighet i forskning.

2017-06-21

Aleksander Giwercman

Björn Petersson